

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarzschildinga"Nova godina, nove perspektive"

Nova godina, nove perspektive

Nova godina je imala povoljan i pozitivan početak. Čini se da su konačno završeni pregovori, koji su trajali mjesecima, i da je okončano «pogađanje» oko formiranja organa vlasti. Bosna i Hercegovina bi uskoro trebala imati novu vladu, a značajno je i da se sedam političkih stranaka, koje su se dogovorile o formiranju vlasti, takođe usaglasilo oko sveobuhvatnog programa za daljnji napredak ove zemlje.

Formiranje koalicija za uspostavljanje vlasti i pretvaranje volje biračkog tijela u efikasne organe vlasti predstavlja težak i dugotrajan zadatak u svakom demokratskom društvu. Neke zapadno-evropske zemlje su se nakon prošlogodišnjih izbora takođe suočavale s poteškoćama prilikom nastojanja da formiraju koalicije i uspostave organe vlasti, a taj proces se odvijao uz frustracije koje su tokom proteklih nekoliko mjeseci bile prisutne i u Bosni i Hercegovini.

Kada je u pitanju sporazum o formiranju vlasti, najviše ohrabruje činjenica da su ga postigle same stranke uz minimalnu intervenciju međunarodne zajednice. To je u skladu s filozofijom koju sam predstavio prilikom preuzimanja funkcije visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU, prije nešto manje od godinu dana, odnosno kada sam istakao da neću intervenirati tokom aktivnosti na pronalaženju rješenja u

slučajevima kada su rješenja sasvim jasno u okviru nadležnosti izabраниh bh. lidera.

Sposobnost da se formira vlast u okviru razumnog vremenskog roka ima odlučujući značaj i za princip odgovornosti, što je zadatak koji je potrebno ispuniti za odvijanje tranzicije u Bosni i Hercegovini u skladu s planiranim rokovima. Predsjedništvo BiH, kao institucija koja ima ustavnu nadležnost za nominiranje predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, je svojim aktivnostima tokom proteklih nekoliko sedmica pokazalo da je spremno da se suoči s izazovom i ispuni zadatak. Parlament sada mora pokazati da posjeduje slične sposobnosti.

Jasno je da novi organi vlasti još uvijek nisu formirani i da je potrebno još dosta toga učiniti kako bi se osiguralo postojanje efikasnih organa vlasti u Bosni i Hercegovini. Da bi Parlament mogao usvajati zakone potrebno je da bude formiran i Dom naroda, što još uvijek nije učinjeno, a formiranje ove institucije zavisi od formiranja organa vlasti na kantonalnom nivou i nivou Federacije BiH.

Ipak, sporazum koji je postignut u srijedu predstavlja dobar razlog za optimizam. Lideri političkih stranaka su pokazali spremnost da postignu potrebne kompromise i da jedni drugima izađu u susret kako bi postigli saglasnost o zajedničkom programu. To predstavlja pragmatični pristup koji političari moraju pokazati kako bi preuzeli odgovornosti za budućnost Bosne i Hercegovine, kao i za efikasno vođenje ove zemlje.

Samim programom se kao vrhunski prioritet postavlja evropska integracija Bosne i Hercegovine, što je jasna želja većine građana ove zemlje, a posebno, ispunjenje raznih uslova za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Ovi uslovi se odnose na restrukturiranje policije, reformu javnog RTV sistema i saradnju sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu.

Da bi se ispunili uslovi za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i pomoglo da Bosna i Hercegovina postane zemlja kandidat za članstvo u EU, politički lideri će morati i dalje demonstrirati pragmatizam i sposobnost za kompromis koje su pokazali u postizanju sporazuma u srijedu. To neće biti lako. Međutim, konačni cilj opravdava sve ustupke koji će se morati napraviti na svim stranama. Osim toga, Evropska unija trenutno ojačava svoje prisustvo u Bosni i Hercegovini kako bi joj pomogla u ovim nastojanjima.

Utvrdjivanje programa o kojem se mogu usaglasiti svi koalicioni partneri samo je prvi korak prema stvaranju efikasne vlade. Vlada će se testirati na načinu utvrđivanja politike za pružanje podrške ovom programu i rješavanju ključnih pitanja, kao što je ustavna reforma, o kojima se stavovi trenutno razilaze.

Predizborna kampanja i nekonstituiranje vlade usporilo je reformski proces u dobrom dijelu protekle godine. U međuvremenu, mnoga goruća pitanja sa kojima se ova zemlja suočava nisu nestala sama od sebe. Prema tome, od ključnog je značaja da se nova vlada formira što prije i da se parlament usredsredi na reforme i pozabavi mnogim neriješenim pitanjima, što može doprinijeti i evropskoj integraciji Bosne i Hercegovine i unapređenju životnih uslova i izgleda za bolji život svih njenih građana.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.